

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली - ११००५८

शास्त्रीसेतुः (साहित्यम्) - चतुर्थपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-2023

पत्रम् ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम..... पञ्जीकरणसंख्या .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः.....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः .....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....
दिनाङ्कः .....

शास्त्रीसेतुः (साहित्यम्) - चतुर्थपत्रम्

- विषयः - स्वप्नवासवदत्तम् (70 अङ्काः), श्रुतबोधः (30 अङ्काः) पूर्णाङ्काः-100
निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः- 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. वासवदत्ता कीदृशी नायिका?
2. "चक्रारपङ्क्तिरिव गच्छति भाग्यपङ्क्तिः" इति कः कथयति?
3. लावाणकं नाम ग्रामः कस्य राज्ञः देशे आसीत्?
4. ब्रह्मचारी लावाणकग्रामे किमर्थम् उषितवान्?
5. वासवदत्ता कस्य देशस्य राजपुत्री आसीत्?
6. को नाम महासेनः?
7. विदूषकस्य नाम किम्?
8. 'अनतिक्रमणीयो हि विधिः' इति केन उक्तम्?
9. कीदृशाः लोकाः दुर्लभाः?
10. उदयनं समुद्रगृहकस्य मार्गं कः दर्शयति?
11. 'शशाङ्कः' इति पदस्य कोऽर्थः?
12. वृत्तं कतिविधम्?
13. मात्रा का?
14. गुरुवर्णानां लक्षणं किम्?
15. इन्द्रवज्रायां प्रतिचरणं कति वर्णा भवन्ति?
16. द्रुतविलम्बितच्छन्दसि के के गणाः भवन्ति?
17. आर्याछन्दसः लक्षणं लिख्यताम्।
18. कस्मिन् अङ्के वासवदत्ता- यौगन्धरायणयोः आश्रमप्रवेशः भवति?
19. उदयनस्य स्वप्नदर्शनं कस्मिन् अङ्के भवति?

20. सूत्रधारः आगत्य कस्य वन्दनां करोति?
21. 'अहमर्थी' इति कः कथयति?
22. न्यासरक्षणं का अङ्गीकरोति?
23. नीहारप्रतिहतचन्द्रलेखा इव का शोभते?
24. अन्तरिक्षे वसन्तकः उदयनं किं दर्शयति?
25. कीदृशः अनुरागः त्यक्तुं दुःखम्?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. सुखमर्थो भवेद् दातुं सुखं प्राणाः सुखं तपः।
सुखमन्यद् भवेद् सर्वं दुःखं न्यासस्य रक्षणम्॥
इति श्लोकस्य व्याख्या कार्या।
2. यौगन्धरायणस्य मस्तके कीदृशः भारः आसीत्? विस्तरेण प्रतिपाद्यताम्।
3. "खगावासोपेताः" इति पद्यमाश्रित्य सन्ध्याकालस्य वर्णनं क्रियताम्।
4. भासकृतीनां परिचयं लिखत।
5. वासवदत्तायाः चरितचित्रणं प्रस्तुवत।
6. यौगन्धरायणस्य चरितचित्रणं कुरुत।
7. छन्दपरिचयं प्रस्तुवत।
8. मन्दाक्रान्ताछन्दसः लक्षणं विलिख्य तस्य उदाहरणमेकं प्रदीयताम्।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains three questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. स्वप्नवासवदत्तस्य प्रथमाङ्कस्य सारं लिखत।
2. महाकवेः भासस्य कृतीनां परिचयं सविस्तरं लिखत।
3. उपजातेः लक्षणं लिखित्वा सोदाहरणं व्याख्यायताम्।

